

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj,
a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno
K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
Uredništvo in upravnništvo je na Miklo-
šičevi cesti št. 8. Dopisi se pošilja
uredništvu, naročnina upravnštvu. Ne-
frankirana pisma se ne sprejemajo, roko-
pisi se ne vračajo. Za oglase se plača:
petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaš-
anju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Hrvatska „avtonomija“.

Hrvatska ima svojo avtonomijo v no-
tranjih šolskih in pravosodnih zadevah, v
katerih odločuje samo hrvatski sabor, a za-
kone, ki jih on sprejme, sankcionira cesar,
oziroma kralj. Razen te avtonomije ima
Hrvatska še dosti drugih pravic, o katerih
se Slovencem n. pr. niti ne sanja, ker tudi
v onih uradih na Hrvatskem, ki spadajo
pod kompetenco skupnih ogrsko-hrvatskih
ministrstev (finance, poljedelstvo itd.), je
srbo-hrvaščina tudi notranji uradni jezik;
srbo-hrvaščina je edini uradni in tudi po-
veljavni jezik tudi pri hrvatskih domo-
branskih polkih in samo pri železnicah se
šopiri madžarščina in pri skupni armadi
nemščina.

To so vsekakor velike pravice, ki jih
v avstro-ogrski monarhiji ne uživa noben
narod, ker v eni državni polovici je „držav-
ni“ jezik nemščina, a v drugi madžarščina.
In vendar je Hrvatska vedno nezadovoljna
in nikdar ni v tej deželi miru — niti da-
nes ne, ker ravno sedaj je zopet prišla sa-
borska večina, sestavljena iz strank hrvat-
sko-srbske koalicije, v oster konflikt z ba-
nom in, po njem, z drugimi merodajnimi
faktorji v obeh prestolnicah dvojne monar-
hije.

Iz teh večnih konfliktov, ki se pora-
jajo vedno kadar začne saborska večina v
kateremsi bodi vprašanju samostalno postopati,
ozir. kadar stavlja še tako skromne
zahteve, ki slučajno niso po volji merodaj-
nim faktorjem v Budimpešti in na Dunaju,
vidimo, da za Hrvatsko vsa njena avtono-
mija nima posebne vrednosti, ker jo mero-
dajni faktorji v monarhiji respektirajo samo
dotlej, dokler se delovanje avtonomnih fak-
torjev na Hrvatskem giblje v mejah, ki so
jih začrtali na Dunaju in Budimpešti, ko-
maj pa hrvatski avtonomni faktorji preko-
račijo samo za korak te meje, je konflikt
tu, sabor se razpušča in se vporabijo vsa
sredstva, da se pri novih volitvah vstvari
večina, ki si ne bo upala ugovarjati, nego
bo slepo izvrševala naredbe z Dunaja in iz
Budimpešte.

Sedanja saborska večina je zahtevala
od vlade, da bi kaznovala vsaj nekatere
uradnike, ki so za časa Rauchovega gospod-
stva brezobzirno teptali zakone. Ta zahteva
je bila popolnoma opravičena, ker uradni-
štvu bi se moralo pokazati, da mora biti
vsaka protizakonitost kaznovana; samo na
ta način bi se teptanje zakonov pod protina-
rodnimi režimi vsaj omejilo, ako se ne bi
še popolnoma onemogočilo.

In tega ravno nočejo merodajni fak-
torji na Dunaju in v Budimpešti. Oni ho-
čejo imeti na Hrvatskem vedno štab urad-
nikov, ki so vedno pripravljeni v vsakem
slučaju izvršiti vsako povelje. Taki uradniki
so pa mogoči samo tam, kjer se jim ni
bati, da bi bili kaznovani radi svojih de-
janj, ako se režim spremeni.

Na tem vprašanju se je torej razbila
sloga med saborsko večino in merodajnimi
faktorji na Dunaju in v Budimpešti. Ban
dr. pl. Tomašić je že demisioniral, a go-
vori se, da kralj njegove demisije ne sprejme,
nego da mu poveri razpust sabora, ki bi
mu morale slediti nasilne volitve.

Ta verzija je dosti verjetna, ker bi
popolnoma odgovarjala dosedajni praksi in
ako se zgodi drugače, ako zmaga srbsko-
hrvatska koalicija, potem bomo lahko pisali
o čudežu, ker to bi značilo, da so preki-
njene tradicije, ki se jim odločilni krogi v
avstro-ogrski monarhiji tako neradi izne-
verijo.

Vsekakor poteče še mnogo časa pre-
dno si izvojujejo združeni Hrvati in Srbi
na Hrvatskem tako avtonomijo, da bodo
imeli nekaj koristi od nje.

Iz slovenskih krajev.

Šmarje na Dolenjskem.

Zli duh v Šmarju. Kako mirno in
zadovoljno je živela naša mladina še pred
nedavnim časom. — Nenadoma pa so se
zbrali črni, grozeči oblaki in zli duh je
dvignil svoja črna krila nad to mirno do-
lino ter poslal svojega potnika v človeški,
precej rejeni in v noč oblečeni podobi. Naš
kaplan si je zaželel družbe in si zato osnoval
legijo čukov, da lažje izvršuje svoje razdi-
rajoče delo. Mladine se je pričela polasčati
brezdelnost, ponočevanje in sovraštvo do
vsega, kar ni črno. Na splošno zabavo pa-
metnejših ljudi brcajo čuki po celo po-
poldne pod kakim kozolcem, da so reveži
vsi potni in blatni. Ubogi hlapci! Kako bi
prišli do kakega telovadnega orodja, ugib-
ljujejo na razne načine. Te načine pa za
danes še zamolčimo. Zli duh je zasejal
seme na rodovitna tla. Toda dobro tudi
vemo, da plevelj sicer hitro raste, pa tudi
kmalu usahne.

Novo mesto.

Medvedkinja v okolici. V no-
vomeški okolici v smeri proti Mirni peči
se je nenadoma pojavila medvedkinja z
dvema mladiči. Ljudstvo je zelo prestrašeno.
Danes odide do 30 novomeških in ljub-
ljanskih lovcev na lov na te za naše kraje
nevarne zverine.

Zastrupljenje. Mag. pharm. Mi-
četič iz Črnomlja je v soboto zjutraj ne-
nadoma odpotoval proti Novemu mestu.
Ko je dospel v Prečno, je v tamkajšnjem
gozdu povzvil malo množino strupa in padel
nezavesten na tla. Našel ga je še istega
dne gozdni čuvaj, ki se je že v mraku vra-
čal proti domu in ga hitro odpeljal z vo-
zom v bolnišnico „Usmiljenih bratov“ v
Kandiji, kjer se sedaj bori s smrtjo. Ne-
srečnež je imel želodčni krč in se je najbrže
ravno radi tega hotel usmrtiti. Mičetič je

bil po vsem Črnomlju vsled njegovega
mirnega značaja splošno priljubljen.

Zagorje.

Sokolska slavnost in soci-
jalni demokrati. Pri sokolski slavnosti
dne 17. t. m. so naši jugoslovanski soci-
jalni demokrati zopet pokazali svojo oliko.
Na večer istega dne je bila večja družba iz
Šmartna pri g. Jos. Robavsu v Dolnji vasi
brez vsakega povoda napadena od socijalnih
razgrajev. Gospa Rabavs in gg. Juvan in
Knaflič so bili več ali manj nevarno ra-
njeni. Seveda orožništva ni bilo nikjer. Na-
ši ljudje so vsled vednih napadov in izzi-
vanja od strani socijalnih demokratov že
skrajno razburjenu in opravičeno se je bati,
da jim kmalu potrpežljivost mine. C. kr.
okrajno poglavarstvo v Litiji kot varnostno
oblast opozarjamo še enkrat na te nezasi-
šane razmere v Zagorju, kajti sicer bomo
mi slednjič primorani poseči po samo-
obrambi.

Splošni pregled.

Bratje v Kristusu — razbojniki.

Sedaj se vrše na Dunaju uprav ne-
verjetne reči. Krščanski socijanci so si hudo
v laseh. V ponedeljek so zborovali v 7.
okrajju nemški demokrati in v razgovor je
prišla tudi Hrabova zadeva. Prišlo je takoj
iz početka mnogo Geßmannovih in Bielo-
hlavkovih pristašev, ki so začeli takoj raz-
bijati in rjuti. Ko jim je predsednik začel
praviti, kako rešujejo dunajsko ljudstvo že
25 let, so začeli nasprotniki neznansko vpiti
in groziti govorniku. Dočim so klicali
Geßmannu, Axmannu in Bielhawku „hoch“,
so uničevali z besedami žide. Stoli in vrčki
so frčali križem po zraku. Krščanski soci-
jalci so imeli namen razbiti zborovanje in
ko je neki tapetnik imenoval Geßmanna
„hudobni duh Luegerjev“, je nastal grozovit
pretep, tekem katerega je moral predsednik
shod zaključiti. Krščanski socijanci so ne-
prenehoma vpili „hoch“ svojim kolovodjem,
poštenjakom Axmannovega kalibra in so
utihnil šele, ko jih je policija več zaprla.
— Razbijanje in nasilje je vedno pomenljiv
simptom. Razbijalci v stranki nastopajo
vedno tedaj, ko jim je neljuba očita beseda,
ki leti na njihov naslov in ko vidijo, da že
nimajo več toliko moči, da bi mogli na-
pade drugih strank odbijati in se svobodno
razvijati. Na Dunaju se to sedaj že ne-
dvomno kaže. Ker ni notrajne sile, jo mora
nadomestiti nasilje.

Najnovejšje iz Ruskega.

Med Rusijo in Perzijo vladajo sedaj
precej napete razmere. Ruska vlada je svo-
jega poslanika v Teheranu, Poklewskega
Kocéla kratkoma odstavila in odpustila,
ker baje ni hotel podpirati bojnega strem-
ljenja Rusov v Perziji. Rusija se zadnje

čase zelo bavi z dogodki v Perziji in niti
ne skriva več, da je njen zadnji cilj prikljo-
pitev krajine Tabris. — Vlada je zahtevala,
da se pregledajo vsi računi o gradnji in
vzdrževanju portarturske trdnjave. — Vojna
transportna ladja „Bakan“, ki vsako leto
opravlja po severnih vodovjih posle straže
in varovanja ribičev, je zaplenila angleški
ribiški parnik „Onward“, ker je plaval iz-
ven mej vodnega pasa, katerega je varo-
vala ruska ladja. Morska oblast pa je kmalu
na to dobila od predsednika ministrskega
sveta povelje, da naj parnik pusti na svo-
bodo. Resnih posledic ta dogodek ne bo de
imel.

Temni oblaki na Španskem.

Čez par dni pride obletnica nemirov
v Barceloni in že sedaj je ljudstvo razbur-
jeno. Ljudstvo je ogorčeno, ker Canaleja-
sova vlada ne pomiluje političskih beguncev.
Ti se nahajajo na francosko-španski meji v
največji bedi in se hočejo vrniti v Španijo,
pa naj se jim zgodi kar hoče. Stvar je zelo
resna. V Barceloni je zbral zapovedujoči
general veliko množino vojakov, ki so pri-
pravljeni z nabitimi puškami in nabrušenimi
bajoneti. — Sedaj se svet bavi bolj s spo-
rom z Vatikanom, kakor pa z drugimi do-
godki. Dasi prihajajo iz Melille v Afriki
neugodne vesti, je vendar vsa španska po-
zornost obrnjena na Rim. Canalejas nastopa
vedno bolj odločno in brezobzirno. Sedaj
je drugič in zadnjič zapovedal samostanskim
predstojnikom, da naj v najkrajšem času
poupiše premoženje in prebivalce samo-
stanov, ker bo sicer dal vse zapreti. Možno
je, da se priorji ne bodo odzvali in za ta
slučaj javljajo neke vesti, da je Vatikan
„pripravljen“, prekiniti zveze z Rimom. No,
ta pripravljenost pač ni prostovoljna.

Dnevne vesti.

Znamenje časa. Enkrat se mora vse
preživeti, to je že zakon prirode, ki se po-
lagoma uresničuje tudi nad „Slovenskim
Narodom“. V zadnjem času stoji slovenski
Drednaut popolnoma osamljen v slovenski
žurnalistiki in pošilja svoje brezobze pu-
ščice na vse strani! Sedaj je že v konfliktu
z vsemi slovenskimi naprednimi listi, ob-
delal je „Gorenjca“, „Narodni dnevnik“,
„Edinost“, „Učiteljskega Tovariša“, „Jutro“.
Kmalu bo v „Narodu“ več polemik proti
naprednemu časopisu nego proti klerikal-
nemu. V večerajšnji jutranji izdaji bere go-
spod šef „Narodne tiskarne“ — r. hude le-
vite „Učiteljskemu Tovarišu“, ki se je pre-
drznil zaklicati roko proč od naše šolske
družbe, pa tudi „Edinosti“, ki si usoja po-
nižno pripomniti, da podpisuje ta izvajanja,
pove naravnost, da se nima prav nič vti-
kati v borbo starih in mladih! In te zafrkacije
g. — r. nosijo ponosen naslov: „Sic volo
sic iubeo!“ Mi pa mislimo, da so že zdav,

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[42]

„Da . . . treba je, da poznaš očeta mojega otroka . . .
tvoje sestre! . . . To je tisti, ki obliva Italijo s krvjo . . .
to je tisti, ki me je dal zastrupiti po svojem sinu . . . To
je Borgia . . . papež je!“

Krik groze se je izvil deklici.

„Oh, slabo sem slišala . . . recite še enkrat . . . Ali
je mogoče, kar ste mi povedali? . . .“

Toda grofica Alma je bila že za večne čase trda in
nema. Tisti hip je bila v strašnem stresljaju izdihnila dušo . . .
Primavera je padla na kolena; dušo ji je bičal leden obup
in omotica bolečine in groze . . .

XII.

Rafael Sanzio.

Zdaj povedemo bralca v lepo, veliko hišo, ki je stala
na pobočju Pincia, enega rimskih gričev.

V prvem nadstropju je bila prostorna sobana, kjer je
prihajala luč v valovih skozi ogromno okno, ki se je od-
piralo na balkon. To je bila delavnica Rafaela Sanzija.

S pomočjo mladega moža, ki je bil približno njegove
starosti, je slikar snemal slike, ki so krasile stene te delav-
nice. Kakor sta mladeniča snemala slike, sta jih po vrsti
privežavala na motvoz ter jih spuščala z balkona na voziček,
ki je stal spodaj pred pragom, tam pa jih je čakal delavec

in jih umno nakladal. Vse to je bilo podobno nagli selitvi,
ali — skoraj bi lahko rekli — pripravi na beg.

Med delom, ki sta ga opravljala, pa sta se mlada
moža neprestano razgovarjala.

„Torej“, je govoril Rafaelov prijatelj, „vse to ti pošljem
v Florenco?“

„Da, dragi Machiavelli . . . v Florenco . . . Tam
upam najti pomoči in pokroviteljstva po vplivu svojega
češčenega mojstra Perugina . . .“

„Najkasneje v štirinajstih dneh bodo vsi tvoji zakladi
v Florenci, za to ti jamčim, Sanzio.“

„Hvala, Machiavelli. Vem, da se lahko zanašam na
tvoje prijateljstvo. Toda zakaj mi ne bi maral sam pripeljati
mojih slik, namesto da jih pošlješ z drugimi ljudmi . . .
Rim je mrtvo mesto . . . Florenca pa je nasprotno . . .
duševno središče Italije . . .“

Machiavelli je zmajal z glavo.

„Da“, je dejal, „jaz ljubim Florenco kakor ti . . . In
tja se hočem napotiti nekega dne, da uredim svoje zapiske
ter pričnem pisati knjigo, ki me preganja v snu . . . Toda
tu nahajam gradivo, ki ga ne bi našel nikjer drugod . . .“

„Kaj hočeš reči?“

„To, da če hočem napisati svojo knjigo, si ne morem
želeti boljšega modela, nego je Borgia . . . Kakšen pre-
krasen zločinec je to! Ali si moreš tudi le v sanjah misliti
dovršenejšo spojitev krutosti, zvižaje in nasilnosti? Kak
čudovit vzorec samodržca je to za tistega, ki hoče navdahniti
ljudstvo z grozo pred samodržstvom! . . . Ah, kako
srečen sem, da nisem izvršil svojega namena, zabosti
Cezarja! . . . Res je, da bi bil osvobodil Italijo . . . Toda,
Rafael, jaz hočem, da bode moja knjiga tisti sunek z bodalom,
ki prebode trinoge. Takšno sliko bom narisal samodržca,

kralja in kneza, da se bo človeštvo trepetaje od groze
zarotilo, da se za večne čase osvobodijo svojih knezov in
kraljev . . . Ali razumeš, Rafael, da hočem ostati v Rimu
in iz bližine preiskovati vest in dejanja te brezhibne zveri,
ki se imenuje Borgia? . . .“

Machiavelli je nenadoma umolknil. Nato si je z vročo
roko obrisal čelo in se naglo vrnil k Rafaelu, ki ga je
motril z očmi:

„Oprosti, prijatelj, da besedujem o svojih zasnutkih,
dočim obdajajo tebe resne nevarnosti . . . Toda o čem si
razmišljal ti?“

Rafaela Sanzio je nekaj pretreslo.

„Rosita!“ je zamrmral v popadu nenadne tesnobe.

„Tvoja Fornarina!“ je nadaljeval Machiavelli. „Ob
tej priliki bi mi pač lahko povedal vzroke svojega naglega
odhoda . . . svojega bega, če hočeš.“

„Machiavelli . . . minute so dragocene . . . Enkrat,
kadar prideš za nama, bodisi v Florenco, bodisi v Urbino,
izveš vse . . . Danes vedi samo, da preti Rositi strašna
nevarnost . . . To, kar mi je včeraj pripovedovala Maga iz
Ghetta, me je potrla do skrajnosti . . . Jutri zarana, ko
posije zarja, bova s Fornarino daleč odtoč na Florentinski
cesti . . . Toda pred najinim odhodom bo sklenjena najina
zveza . . . poroka na skrivnem, ki ji bodo prisostvovali
samo priče . . .“

„Makar . . . In kje se vrši poroka?“

„Nocoj, v cerkvi Angelov, ki stoji ob vhodu v
ghetto . . . Tam je nekoč Maga našla mogo ubogo Fornari-
no . . . In tam hoče Rosita v svoji ganljivi praznovernosti
postati moja žena.“

„Ob kateri uri?“

(Dalje).

naj minuli časi, ko so iz „Narodne tiskarne“ nastopali in zaukazovali tako oblastno, ker danes so take besede le še slepi strelji. G. — r se gotovo še spominja konflikta, ki ga je imel svoje dni z „Učiteljskim Tovarišem“, zato se nam zdi njegova jeza na ta list popolnoma razumljiva, ali spodobno ni, da se na tak način napada glasilo naprednega učiteljstva, to je onega stanu, ki je delalo in žrtvovalo toliko ravno za gosp. — r in njegovo stranko! Ni še dolgo tega, kar je „Slov. Narod“ psoval „Edinost“ s tržaško tetko in brezzobo babnico, a sedaj enkrat bo lahko slovensko napredno časopisje na isti način govorilo o prvem slovenskem Drednautu, ki polni predale svoje jutranje izdaje z neokusnimi napadi na napredno časopisje! Ako je danes „Slov. Narod“ osamljen, je njegova krivda, pa tudi znamenje časa. Terorizem se je danes pri naprednih in svobodomiselnih elementih preživel — danes se ga poslužujejo le še klerikalci — za to ga pa tudi ne bo oživel sam gospod — r, pa naj še tako samozavestno deklamira: Sic volo, sic iubeo!

„Kupčija je kupčija“. Ni še davno tega, kar je „Slovenec“ na dolgo in široko govoril o znanem „pisatelju“ indijancin v enakega šunda Karlu Mayu, ki mu je bilo pred sodiščem dokazano, da je popolnoma navaden bandit in pocestni ropar! Pripovedoval je tudi, da so po vseh šolarskih knjižnicah njegova dela prepovedana. No, sedaj pa isti list toplo priporoča najnovejšo delo tega „priljubljenega in zanimivega pisatelja“, ki je napredaj v Katoliški bukvarni! Seveda, kaj načela, doslednost, kupčija ostane kupčija, zato se pa prav nič ne bomo čudili, ako bo „Slovenec“ priporočal najnovejšo delo grofa Hoensbroecha: „14 Jahre Jesuit“.

Spomenik Adamiču in Lundru bo torej vendarle stal in to po škofovi milosti, ki jo inspirira naša ljuba vlada. Seveda, da stvar ne bo šla tako gladko, ubogi žrtvi še po smrti nimata miru, ker jih bodo morali prekopati. Opozarjamo pa slavni narodni odbor naj ima odprte oči in naj zahteva pri pokopališni upravi, da se ga povabi k prekopavanju, ker se sicer zna zgoditi, da bo spomenik stal nad praznim grobom! Pozor torej! Po Ljubljani se trosi o tem mnogo vesti, ki jih za danes še ne registriramo, samo opozarjamo merodajne faktorje, da naj pazijo in si ne puste nametati peska v oči od škofa in onih, ki ga podpirajo v ti njegovi akciji.

Zlobnost in fanatizem našega škofa presega že meje normalnega človeka. Stolni kapitelj si dela pri novem pokopališču s svojimi tarifami „kšeft“ kot navaden jud, škof pa rogovili s svojo rimsko borniranostjo, da izziva prav radikalen odpor. Za razsodnega in pametnega človeka je sicer vseeno, ali leži po smrti znotraj britofa ali zunaj, ampak da škof rogovili, kje kdo leži, če je že enkrat jama za dva človeka (Adamiča in Lundra) plačana (40 K!), in zahteva prekopati in mrliča v drug grob polagati, to je drznost najnavadnejše vrste! Res: Rimskokatoliška vera in njeni hlapci so prokleto dragi! Pa so tudi impertinentno arogantni!

Poštenost dunajskih krščanskih socialistov. Predsednik odseka dunajskih trgovc. pomočnikov Karl Pick je zanikal, da bi bil Axmann porabil 3000 K za svojo kandidaturu v pomočniški odbor. Pripominja pa, da so bili volitveni stroški od dunajskega magistrata zaračunani za 23.000 kron.

Celjski sokolski zlet 1. 1910. V slovenskem predmestju — v Gaberjih tik Celja — se zberejo dne 14. avgusta Sokoli iz vseh slovenskih pokrajin; zastopana bodo tudi bratska nam hrvatska in češka društva. Za nas obmejne Slovence bode ta dan velika in dostojna manifestacija narodne in slovanske misli! Okrepili si bodemo našo narodno zavest, črpati si hočemo nove sile v težkem boju za drago

nam rodno grudo! Zlet celjski 1. 1910 naj bi bil za naš Stajerce prava olimpijada, ki naj zaneše v naš narod sokolsko idejo — svobode, enakosti in bratovstva. Iz vseh strani Grecije so prihiteli stari Grki v Olimpijo in navduševali so se ob pogledu na svoje mladeniče, ki so med sabo tekmovali za venec s svetega oljkega drevesa. Ravno tako naj pride ta dan v naše Gaberje vsak bodisi od blizu ali daleč in naj si ogleda našo slovensko armado, ki se bode zbrala iz vseh strani obširne Slovenije. Sokolstvo nam bode pokazalo, do katere višine se je povzpelo in predložilo nam bode v tekmi moč, energijo in oni možati ter samozvestni nastop, ki je v prvi vrsti potreben narodu, ki se bori za svoj obstanek. Sokolske čete bodo obrnile pozornost nižjih slojev ter kmečkega ljudstva nase in na ta način demokratizirale vzvišene ideje neumrljivih bratov — Tyrša in Fugnerja. — Slovenci iz Stajerske, Kranjske, Koroške, Tržaške, vsi dne 14. avgusta v Celje! Ta klic bo v srcih naših bratov Sokolov odzval gotovo vesel odmev in njihova dolžnost je, da se udeležijo tega velikega praznika. Te besede pa naj veljajo tudi vam, rodni nam bratje in sestre iz Kranjske, Goriške in tužne Koroške, a tudi Vam Slovenci ob sinji Adriji, ki možato branite naše pozicije napram krivičnemu Lahu. Pripravljajte se velik slovenski in slovanski shod! Obiščite nas, dragi rojaki in podprite nas v boju, ki ga bomo in ki mora biti enkrat dobojevan. Sprejeti Vas hočemo z odprtimi rokami! Slovenci od blizu in daleč, vsi dne 14. avgusta v Celje!

Šolske vesti. Za nadučitelje so imenovani: učitelj Jožef Pečnik v Št. Lambertu in učitelj Ivan Golob v Cerkljah. Definitivnim imenovanj so: Ana Gollipri Sv. Margareti, Alojzija Maurin v Cerkljah, Franc Kalan v Gribljah, Ivana Logar, Selo, Karel Blažič, Erzelj, Ivana Jamšek na Viču. Upokojeni so bili učitelji in učiteljice: Fr. Zore, Sv. Martin v Tuhinjski dolini; Ant. Žibert, Ježica; Fran Kavčič, Dev. Mar. v Polju; Andrej Kmet, Cerklje; Jernej Čenčič, Kamnik; Jurij Adlešič, Krško; Andrej Grčar, Radovljica; Anton Javoršek, Sp. Šiška; Niko Stanonik, Selce; Matilda Ahac-Gorjanc, Srednja vas pri Kočevju; Helena Repovš-Debevec, sv. Križ pri Trziču; Antonija Hribar, Št. Vid pri Zatičini in Evgenija Lapajne, Senožeče, začasno upokojena.

Mednarodni jamski muzej v Postojni. III. izkaz daril za zgradbo muzeja: Dr. G. Guyer v Ajdovščini 20 K. Knez Fr. Lichtenstein - Wartenstein 50 K, princ Al. Lichtenstein na Dunaju 40 K. Baron Drin. Economo v Trstu 100 K. Knez Ivan Lichtenstein na Dunaju 200 K. Josip Gorup pl. Slavinski na Reki 50 K. Ferdinand grof Kinsky na Dunaju 20 K. Schollmayer-Lichtenberg v Snežniku 20 K. Geza baron Fejervary v Budimpešti 20 K. C. in kr. gardni major I. pl. Andrejka na Dunaju 20 K. Al. princ Turn in Saxis v Lančnu 100 K. Fml. G. Matuschka v Ljubljani, c. kr. okrajni glavar dr. R. Praxmann v Ljubljani, c. kr. nadinženir B. Bloudek v Kranju, kardinal Gruscha na Dunaju, kanonik Anton Sajovic v Ljubljani, prof. teolog. Ant. Zupancič v Ljubljani, Maks grof Turn na Dunaju, notar Anton Galle v Logatcu, dr. V. Hudnik v Ljubljani, kanonik Tom. Kajžič v Ljubljani, Viktor baron Hein na Dunaju, Viktor Steska v Ljubljani, notar L. Svetec v Litiji, Anton vitez Gariboldi na Bledu, c. kr. okrajni glavar K. Ekel v Logatcu, c. in kr. gen. major Alb. pl. Obermayer na Dunaju, Maks Inocente na Reki, c. kr. živinozdravn. referent I. Munda v Ljubljani, Anton Prohaska na Reki, prof. dr. J. Lesar v Ljubljani, F. Berwerth na Dunaju, M. pl. Gutmann na

Dunaju, c. kr. gozd. nadsvetnik K. Rubbia v Ljubljani po 10 K.

Čudne razmere v Gruberjevem kanalu. Vse slovensko časopisje se je že obširno in velikokrat bavilo z razmerami, ki vladajo v Gruberjevem kanalu. Podjetniku primanjkuje na vseh straneh delavcev, ker jih radi slabe plače ne more dobiti; a še tu dela podjetje razliko med domačimi in tujimi delavci, tako plačuje n. p. zidarjetujske po K 120, a domačine po 90 vinarjev za kvadratni meter. Kako se postopa od strani vodstva z domačimi naj pokaže sledeči slučaj: mesto prejšnjega inženirja, ki so že komaj vsi pričakovali njegov odhod, je prišel nov nadinženir, ki je že takoj v prvih dnevih svojega službovanja pokazal, da ni nič boljši od svojega prednika. Celi dve uri, kar je v kanalu, samo kriči in psuje, da se ljudje, ki ob bregovih ogledujejo delo, čudijo in vprašujejo, ako je vedno pijan. Te dni je nagnal nekega obratnega vodjo s psovko: Krainerischer Hund. Zahteval je obenem, da mora stati, kadar govori on z njim popolnoma „Habacht!“ To že presega vse meje, da bi podjetje, ki bo zaslužilo med Slovenci milijone tako postopalo z domačini! Ali ni nikogar, ki bi primerno opozoril podjetnika, da naj opozori svoje uslužbence, da se Slovenci ne bomo pustili zasmehovati in zaničevati od tujcev?

Zatvornice v Gruberjevem kanalu so morali vsled narasle Ljubljane v torek zopet odpreti, da se voda odteče. Delo je vsled tega samoposebi umevno, za par dni prenehalo.

Vojaški oddelek pri osuševalnih delih. Da bodo osuševalna dela v Gruberjevem prekopu hitreje napredovala, so poklicali v delo tudi oddelek pijonirjev, ki se bodo uporabili pri razstreljevanju struge blizu poljanskega mosta. Za ta dela bodo vojaki od trdke primerno plačani.

Utonil je včeraj dopoldne v ribnjaku poleg Galletovega posestva v Šiški hišni posestnik Fran Mehle iz Gornje Šiške.

Vode so vsled zadnjih nalivov zopet zelo narasle. Ljubljana kaže 2-60 m nad normalno.

Toča. Iz mirnopoške okolice nam poročajo, da je dne 19. t. m. okoli polu ene ure popoldne v kratkem času nastal v takojšnji okolici strašen vihar z nalivom, ki je v večih vaseh kozolce, napolnjene z žitom popolnoma razrušil. Vsa pota so zasuta s prstjo. Kmalu nato se je vsula velikanska toča, po nekaterih vaseh debela kot jajce, česar niti najstarejši ljudje v tukajšnji občini ne pomnijo. V teku 10. minut so bili uničeni vsi poljski pridelki. Posebno sta prizadeta kraja Golobinjek in Globodol. Po teh krajih je padla toča 15—20 cm na debelo tako, da je bilo v kratkem času vse belo, kakor da bi zapadel sneg. Dalje so še hudo prizadete vasi Mirna peč, Biška vas, Podboršt, Jablan, Malenska vas, Godiška vas in Vrhovo. Škoda je jako občutna. Pozivljamo gospode poslance, da se energično zavzamejo za vse te prizadete občine in jim izposreduje zadostno podpora.

Egiptovski tema je zavaljala po Solnograškem povodom petega marijanskega svetovnega kongresa v Solnogradu. Seveda ne manjka na kongresu razen duhovščine tudi raznih viteзов, baronov ali takozvanega avstrijskega in nemškega plemstva. Pri volitvi predsedstva so prišli kongresisti v velikansko zadrego, ker niso vedeli ali bi volili za predsednika kakega Tirolca ali kranjskega klerikalca. Seveda so se morali končno odločiti za Slovence škofa Napotnika. Za pokrepenje celega kongresa je poslal papež svoj „žegen“. Mesto je okrašeno s zastavami, gostilničarji in restavraterji se pa veselijo mastnih dohodkov, kajti znano je, da ti ljudje precej skrbijo za poveljanje svojega „žeganega“ telesa.

Štrajk zidarjev v Labinju (Istra) traja sedaj že nad en mesec in še ni končan. Sedaj je moralo vsled tega tudi 800 rudarjev ustaviti delo. Večina rudarjev se je izselila ali pa so se poslužili poljskih del. Novo hišico za čolne bodo naredili ob Tivolskem bazarju. Zadnji čas je že bil, da se stara podrla, ker se je komaj skupaj držala. Želeti bi bilo, da bi bila nova hišica bolj lično in okusno narejena, kot prejšnja.

Nevaren človek je dninar Fran Žagar, rodом iz Iške vasi. Predsinočnjem je prišel okoli 10. ure v hlev g. Škrlija na Dunajski cesti z namenom, da bi tam prenočil. Ker je bil precej vinjen, je snel tam gorečo petrolejko in jo vrgel ob tla. Pri tem se je vnelo razlito olje. K sreči je prišel v hlev v trenutku gospodar sam in ogenj pogasil. Ker pijanega Žagarja ni mogel z lepa spraviti iz hleva, je poklical policijskega stražnika, kateri je pa naletel na odpor. Šele s pomočjo nekega moškega ga je zamogel ukleniti in odpeljati v zapor. Žagar je prišel šele isti dan iz osemmesečnega zapora.

Z rešilnim vozom so predsinočnjem prepeljali v deželno bolnišnico delavca Tomaža Jakopiča, ki se je gredoč z dela zgrudil nezavesten na tla.

Pobegnil je akordant Luka Sikič, ki je bil zaposlen v Gruberjevem prekopu ter popustil veliko goljufivih dolgov.

Med gosti. Predvčerajšnjim popoldne je prišlo na Karlovski cesti do prepira, med katerim je bil stolarski pomočnik Ivan Kurrik z nožem zaboden v desno roko. Policija je odvedla vse tri pod ključ.

Društvene vesti.

Telovadno društvo „Sokol“ v Kamniku priredi v nedeljo, dne 24. t. m. pešizlet v Dob k g. Zarniku. Ob tej priliki se bode vršila tudi javna telovadba, pri kateri nastopi članstvo in naraščaj. Z ozirom na simpatije, ki jih ima društvo v vsem kamniškem okrožju ter ugodno zvezo vlakov, je upati, da se tega izleta, ki je združen s telovadbo in veselico, udeležijo vsi prijatelji sokolstva.

Ribniški „Sokol“ priredi skupaj s tukajšnjo podružnico C. M. D. v nedeljo, dne 24. t. m. javno telovadbo z ljudsko veselico. Program in točnejše poročilo sledi.

Sestanek gostilničarjev in kavarnarjev se vrši dne 21. t. m. ob 4. pop. v restavraciji „Novi svet“. Ker se vrši drugi dan občni zbor gostilničarske zadruge in bo na sestanku važen razgovor o volitvi načelnika, pričakujemo najobilnejše udeležbe.

8. veliki rožnodolski semenj se vrši v nedeljo dne 7. avgusta v restavraciji Rožna dolina. Predpriprave so v največjem teku. Gotovo se bode vsak, ki se ga udeleži, tako zabaval, kot se je na vseh dosedanjih.

Kolesarsko društvo „Gorica“ v Gorici priredi v nedeljo, dne 11. septembra t. l. povodom 15letnice svojega obstanka kolesarsko dirko združeno z ljudsko veselico. — Slavna društva se naprošajo, da izvolijo pri določevanju svojih veselic to uvaževati. — Podrobnosti sledijo.

„Slovenska Filharmonija“ koncertira danes v hotelu „Tivoli“ in sicer oddelek od 3. ure popoldne do pol 7; od pol 8. do pol 11. zvečer pa ves orkester. Vstopnina prosta.

Obrambni glasnik.

Za Ciril Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: Učiteljsko društvo za postojnski okraj plačalo 50 K. — Dijaki novomeške gimnazije plačali 200 K. — Krog narodnih Slovencev, Polzela. — Ivan Samec, veletržec v Ljubljani plačal 200 K. — Neimenovani Notranjec plačal 200. Moška podružnica v Kr-

Mali listek.

ZOFKA KVEDER-JELOVŠEK:

Žensko vprašanje.

(Dalje.)

Omenjam to, ker hočem še posebej naglasiti, da je tudi feminizem trezno gibanje, plod razuma in logike, da ni nobena moda, da je potreba. Kakor vsaki drugi pokret ima tudi on svoje ekstreme ali recimo smešnosti. Početje nekaterih ekstremnih angleških sufragetk je na primer deloma enako otročje, kakor je bil za časa narodnostnega pokreta otročji nazor da kdor ni v surki ni Slovenec ali pa kakor bi bila še danes smešna trditev, da ni socialista kdor ne nosi rdeče kravate. To so malenkosti.

Današnja doba je doba prebujenja vseh zaničevanih in potlačanih. Vzbudila se je samozavest ubogih in izkoriščanih, onih, ki so stali v drugi vrsti. A ker je ženstvo, kot tako že od davnih dob stalo v drugi vrsti, se ni čuditi, da se je začelo tudi ono upirati proti krivici, ki se mu godi toliko stoletij in tisočletij.

Od prvih začetkov historije je bila ženska gospodarsko in moralno zaslužnjena. To kar bi jo moralo povznesti do popolne enakopravnosti z možem, njeno materinstvo, jo je ponižalo. Priroda jemlje ženi telesne sile in iz njenega organizma stvarja novo pokolenje. A ta doba fizične slabosti žene jo je podjarmila možu. V davni preteklosti, v starem veku, veljala je pravica močnejšega, vladala je pest. In žena, mati bodočega človeštva, njegova roditeljica in skrbnica, se ni mogla kosati v boju in lovu s silo moža. Mož je bil svobodno bitje, neodvisen od prirode. Iz žene pa je prvi jok otroka storil nesvobodnega človeka. Nastopila je razdelitev dela in skrbi. Mož je šel lahko kamorkoli, žena pa je morala ostati pri svojem otroku. Ta navidezna vezanost, vzbudila je v možu prezir. In ta prezir je ostal in je rasel, ter prehajal z očeta na sina. A vendar je bila žena s svojim materinstvom začetek kulture. Šele, ko so se nomadski narodi naselili, šele, ko so se začeli postavljati svoje šatore in kočice ter obdelovati zemljo, šele takrat se je začela kultura. Potreba stalnih naselbin pa je izšla iz žene. Ona je potrebovala za svoje otroke strehe in zavetja pred plohami in mrazom, potrebovala je za svoje otroke finejšje,

zdrobljene, pripravljene in kuhane hrane. A kakor je naučila moža na stalno domače ognjišče, na raznovrstnejšo hrano, tako ga je tudi ona odučila divjega neodvisnega življenja. Ona je bila začetek človeške družbe v današnjem smislu, ona je vstvarila družino. Ona je prva izpolnjevala dolžnosti od človeka k človeku in je bila v tem učiteljica moža.

Ceravno je že takrat v prvih davnih dobah imel mož proti ženi čustvo močnejšega proti slabjšemu, vendar se je ta prezir tekom časa še stopnjeval. Kolikor je bila žena po svojem materinskem poklicu manj sposobna za delo, toliko bolj je padalo možovo spoštovanje k nji. Njen moralni pad je bil takorekoč posledica njenega gospodarskega pada. — Ko se je ljudstvo pomnožilo, ko so se zbrali narodi in so se ustanovile države, postala je življenska borba težja, prehranitev posameznika težavnejša. V tej borbi za obstanek žena, kakor mati ni mogla tako brutalno in brezobzirno sodelovati, kakor mož. Njena telesna ustrojba ji ni tega dovoljevala. Poleg poljedelstva nastopile so druge potrebe, nastale so obrti in mož vse bolj prevzema ulogo živilca družine. Z rastočim druženjem ljudi v skupine, v vasi in mesta, izgublja žena svojo

vrstnost ter pada v oči moža tako globoko, da jo smatra za navadno svojo last, ki se kupuje in prodaja. Če mu žena ne ugaja, jo spodi, sam ji je neveren, če pa ona prekrši zvestobo, jo ostro kaznuje ali celo ubije. Najvažnejše, kar ji je odredila priroda i materinstvo, zdi se možu nekaj nizkega, zaničevanja vrednega, potrebno zlo. Pri starih Židih n. pr. so smatrali ženo po rojstvu za nečisto in če je rodila hčera za dvakrat nečisto. Oče svojo hčero proda ne le bodočemu možu ampak jo sme prodati celo v suženjstvo, medtem ko sina ne sme. — V stari Indiji so sicer ženo, kakor mater spoštovali, vendar je bil njen osebni položaj obupen. V indijsko nebo je smela samo tista žena, ki je imela otroke, predvsem sina. Vdova, ki ni imela otrok se ni smela močiti in je bila zaničevana. Indijci vzdrževanje življenja, pokolenja ljudskega, visoko cenijo. Skrb za zadostno potomstvo jim je važna stvar in zato je bila žena, kakor sredstvo tega stremljenja, vsaj primeroma uvaževana. Tudi Egipčani in Perzijanci so spoštovali mater, vendar so odrekli ženi sploh vsako prostost in so jo strogo varovali pred vsako dotiko z drugim svetom.

(Dalje.)

škem plačala 200 K. Ženska podružnica v Krškem plačala 200 K. Arimatejsko pogrebno društvo v Barkovljah plačalo 40 K. Obrtno društvo v Barkovljah plačalo 80 K.

Vsem podružnicam družbe sv. Cirila in Metoda v uvaževanje. Družba je izdala za petindvajsetletni jubilej knjigo: „Pogled na prvo četrtletje.“ Knjiga kaže sliko razvoja in delovanja družbe sv. Cirila in Metoda od ustanovitve do danes. Vsak rodoljub si mora to knjigo nabaviti. Cena ji je 1 K. Naroča se v družbeni pisarni in pri vseh slovenskih knjigarnah. Pisarna dr. sv. Cirila in Metoda ima v zalogi tudi jubilejne razglednice in jubilejni narodni kolek. Vse podružnice prosimo, da blagovolijo vzlasti ob priliki veselja jubilejno blago razpečavati.

Žirovnikovih narodnih pesmi IV. zvezek je izšel ter se dobiva po vseh narodnih knjigarnah, kakor tudi pri upravnih urah Slov. Branika v Ljubljani. Pesmi ni treba hvaliti, ker že ime Žirovnik zadostuje. Zbirka obsega 30 narodnih pesmi za štiri enake glasove. Ta knjižica je vezana v platno ima lepno obliko, dober papir in razločen tisk. Cena 1 K. Pevci in pevski društva sezite po knjižici, dokler jo je kaj v zalogi. Čisti dobiček pripade družbi sv. Cirila in Metoda.

Razne vesti.

*** Angleški kralj Jurij indijanski poglavar.** Sedanji angleški kralj je opravičen nositi vse okrasje indijanskega poglavarja. Ravno pred enim letom je bil kralj Jurij, takratni princ imenovan indijanskim poglavarjem, in sicer z veliko slavnostjo. V Brantfordu so se zbrali zastopniki vseh šestih indijanskih narodov, ki so mu podelili naslov poglavarja. Princ se je zahvalil za izkazano mu čast v posebnem pismu. Ta naslov so Indijanci dosedaj podelili edino le še njegovemu očetu in še sedaj živečemu vojvodi Connaught.

*** Dunajski založnik — izsiljevalec.** Nemški založnik Lux iz Dunaja je bil v Parizu aretiran vsled izsiljevanja nekega dostojanstvenika. Pri njem so dobili veliko aktov iz procesa Lujze proti grofici Vanghau.

Skrivnostni umor v Londonu. Londonska policija bo dala prekopati zemljo v kleti in okolici hiše dr. Creppeja, ker se domneva, da je še mnogo umorjenih ljudi zakopanih. Sedaj se pogreša tudi dr. Creppejevega sina, kateri je bil tudi najbrže žrtev brezsrčnega očeta. Za pobeglimi zločinci ni sledu.

Drama za kulisami. V Mantovi je gostovala v areni Virgiliana znana gledališka družba viteza Mugnaini. V četrtek so predstavljali igr „Statua di carne“. — Ko igralka Sainati zapusti oder in hoče iti v svojo garderobo, jo naenkrat napade koleginja Fossi in jo štirikrat zabode v prsa in trebuh. Ranjena igralka je grozovito zakričala in se zgrudila na tla. Na pomoč je prihitelo več igralcev, ki pa niso izgubili prisotnosti duha. Ranjeno igralko so spravili v bolnišnico, igra se je pa v istem tiru nadaljevala tako, da publika ni do konca predstave zvedela, kakšna krvava drama se je zgodila za kulisami. Vzrok umora je bila ljubosumnost igralka Fossi, ker je mislila, da ima Sainati ljubavno razmerje z njenim možem, kar pa ni bilo res. Morilko so aretirali in zaprli.

*** Potovanje po Sahari.** V London je dospel iz svojega več mesečnega potovanja po Severni Afriki, posebno po Sahari znani kapitan A. H. W. Haywood. 6. januarja je pričel svoje potovanje pri izlivu reke Niger. Smeli potovalec si je vzel nalogo, da iz Timbuktua prodre skozi Saharo v Severno Afriko. Že pri začetku mu je zaprla pot prehoda vročina, in ondodni prebivalci so mu svetovali, naj se obrne proti mestu Goa. Po trudopolnem potovanju je 18. aprila dospel v Goa. Tam si je najel enega velbloda za ježo, štiri pa za prenašanje tovorov in provijanta. S črnim kuharjem, služabnikom in šestimi lovci iz Senegala se je napotil proti Kidalu. Prve dni potovanja so potovalci imeli dovolj vode in provijanta, kajti pomikali so se po pokrajinah, kjer je bila še dokaj številna in lepa vegetacija. A sčasoma so zginjali gozdiči in kmalu ni bilo daleč na okoli niti grmičja, voda se se je tudi že redko dobivala. Velike preglavice so delali potovalcem severo-zahodni vetrovi, ki so jim metali tenki pesek v obraz. Spremljevalci so se drznemu Angležu izneverili; v Kidalu si je moral vzeti nekega Arabca, s katerim se je podal dalje proti Sahari. Najpreje je bilo treba prekorčiti najhujši del celega potovanja, to je pot od Kidala do In Salaha. Severno od Asdrarja sta dospela v pokrajino, kjer ni bilo nič vode, nič lesa za kurjavo, niti lističa in nobene bilke trave za hrano velblodom. Vroči vetrovi pomešani z ostrim peskom niso prenehali, služnice na ustih in nosnicah so začele obema krvaveti in otekati, tudi šotor je bilo vsled hudega viharja nemogoče postaviti. Za hrano so obema popotnikoma služili edino še datlji,

voda v mehovich se je tako pokvarila, da sta jo le s težavo še pila, in v teh težavah vedno misliti na pot, da bi se je ne zgrešilo. Prehodila sta na dan po 19 ur.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Konec adresne debate.

Budimpešta, 20. julija. Danes se je debata o adresnem načrtu končala. Kot zadnji govornik je nastopil grof Appony. Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary odide v kratkem h kralju v Ischl, da mu predloži adresni načrt in obenem poroča o demisiji hrvatskega bana Tomašića.

Budimpešta, 20. julija. Danes je prišlo pri debati o adresnem načrtu med poslancem Julijem Justhom in Montbachom do kontraverze. Poslanec Montbach je imenoval Justha čisto navadnega lažnika. Justh je očital grofu Khuen-Hedervaryju, da je pri volitvah igral naravnost sramotno ulogu in pripustil k volitvi samo one poslance, ki so volili vladne kandidate.

Budimpešta, 20. julija. Poslanec Justh je danes radi razžaljenja časti pozval poslanca Montbacha na dvoboj. Kot svoja zastopnika je imenoval poslanca Bacsanyja in grofa Esterhazyja.

Budimpešta, 20. julija. Danes popoldne ob 5. uri se je sešel ogrski ministrski svet in razpravljal o tekočih zadevah in hrvatskem vprašanju.

Konferenca čeških konservativnih veleposestnikov.

Praga, 20. julija. Danes se je v palači grofa Thuna vršila pod predsedstvom tajnega svetnika grofa Clam-Martinitica konferenca čeških konservativnih veleposestnikov. Razpravljali so o vladni narodno-politični predlogi za Češko. Doseglo se je pri obeh narodnostih popolno sporazumljenje.

Dvorni svetnik Paroubek — češki minister rojak.

Praga, 20. julija. Kakor poroča Masarykovo glasilo „Čas“ bo najbrže za češkega ministra rojaka imenovan dvorni svetnik Paroubek.

Osemdesetletnica rojstva cesarja Franca Jožefa.

Dunaj, 20. julija. Nemški cesar Viljem pride na Dunaj dne 20. septembra, da avstrijskemu cesarju osebno čestita k osemdesetletnemu jubileju. Pri tej priliki bo nemški cesar tudi prisostvoval jubileju sedmega huzarskega regimenta, katerega imejtelj je on sam.

Tajna zveza „Japidži“.

Carigrad, 20. julija. Danes je bil v Carigradu aretiran ugleden parlamentarec dr. Rizzo Muri, ki je osumljen, da je bil član tajne zveze „Japidži“. Dr. Rizzo Muri je bil najprej vojaški zdravnik, sedaj pa je bil voditelj parlamentarne stranke zmernih liberalcev.

Berolin, 20. julija. Iz Carigrada poročajo: Policija je prišla na sled jako važnim dokumentom, kateri dr. Rizzo Muri zelo kompromitirajo. Aretacija je posebno pri Albancih in demokratih vzbudila veliko razburjenje. Pripravljajo se veliki protesti proti tej aretaciji. Pričakujejo se zlasti v provinci še nadaljne aretacije. Policija je izjavila, da je odkrila vse skrivnosti tajne zveze „Japidži“ in hoče z vsemi sredstvi delovati na to, da se stvar natanko razjasni.

Navdušenje grških rezervistov za vojno.

Atene, 20. julija. Danes je izjavilo okoli 100 grških rezervistov, naj se jih odpusti ali pa takoj pošlje na vojno. Častnikom se je le z velikim trudom posrečilo napraviti mir.

Velevlasti zapustile Kanejo.

Kanea, 20. julija. Ladije velevlasti so danes popoldne zapustile Kanejo.

Sestanek cesarja Viljema z ruskim carjem.

Kodanj, 20. julija. Sestanek nemškega cesarja Viljema z ruskim carjem Nikolajem se vrši te dni v finskih vodah.

Vojaški begunci.

Madrid, 20. julija. Število vojaških beguncev, ki so pobegnili na francosko mejo, se zelo pretirava. Sedaj se je dognalo, da znaša število beguncev samo 600 in tudi ti so se že danes vrnili nazaj.

Stavka v Newcastlu.

London, 20. julija. Iz Newcastla poročajo: Tu so pričeli stavkati delavci v premogokopu. Število stavkajočih delavcev znaša mnogo nad 30.000, kakor se je prvotno domnevalo.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Borzna poročila.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani, 19. julija 1910.

Naložbeni papirji.		K u r z	
		denarni	blagovni
40/o majeva renta	93.95	94.15	
4-20/o srebrna renta	97.80	98.—	
40/o avstrijska krona renta	93.85	94.05	
40/o ogrska	92.05	92.25	
40/o kranjsko deželno posojilo	96.50	—	
40/o k. o. češke deželne banke	94.25	95.25	
50/o rusko državno posojilo	103.95	104.45	
Srečke.			
Srečke iz leta 1860 1/2	237.—	242.—	
1864	325.—	331.—	
• tiske	154.50	160.50	
• zemeljske I. izdaje	297.75	303.75	
• II.	278.50	284.50	
• ogrske hipotečne	247.50	253.50	
• dunajske komunalne	531.—	541.—	
• avstrijske kreditne	526.—	536.—	
• ljubljanske	80.75	86.75	
• avstrijskega rdečega križa	64.50	68.50	
• ogrskega	38.40	42.40	
• bazilike	28.40	32.40	
• turške	257.75	258.75	
Delnice.			
Ljubljanske kreditne banke	445.—	447.—	
Avstrijskega kreditnega zavoda	669.75	670.75	
Dunajske bančne družbe	547.50	548.50	
Južne železnice	108.—	109.—	
Državne železnice	737.75	738.75	
Alpine-Montan	742.—	743.—	
I. Hrv. slav. sladkorne družbe	660.—	670.—	
Živnostenske banke	261.—	262.50	
Valute.			
Cekini	11.36	11.38	
Marke	117.40	117.60	
Franki (Napoleon)	19.07	19.09	
Lire	94.75	94.95	
Rublji	253.—	253.75	

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Za informacije se plača 10 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti lahko v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Mlad ekonom z dobrim izpričevalom išče službe. Naslov pove inseratni biro „Jutra“. 149/5—2

Spretno šiviljo sprejme Minka Bočjak, Kolo-dvorska ulica 26. II. nad. 150/5—2

Urarskega pomočnika in učenca s primerno šolsko izobrazbo sprejme tvrdka R. Bizjak, Volosko-Opatija. 151/3—2

Dva dobro izurjena kovaška pomočnika sprejme v trajno delo Andrej Prelog, kovaški mojster, Vrhnika. 152/3—2

Novo žensko kolo „Pueh“ se iz zdravstvenih ozirov pod ugodnimi pogoji prodaja. Naslov pove uprava „Jutra“. 3—2

Gostilna N. D. O. ulica Karadori št. 18. Trst se priporoča p. n. gostom in čitateljem „Jutra“ kadar pridejo v Trst, da jo posetijo. Na razpolago so gorka in mrzla jedila, izborna pristna vina in prenočišča, vse po najnižjih cenah. Gostilna je v bližini južnega kolodvora. — Za obilen obisk se priporoča Hinko Kosič, voditelj. 77/18—5

KORESPONDENCA.

Mlada gospodična želi korespondirati z duhovitim, zabavnim gospodom pod šifro „Svoboda“, pošto le-žeče, Velika Loka. 153/1—1

„Narodna kavarna“

Fran Krapeš.

Trgovskega pomočnika

železninarja, vojaščine prostega, in

— učenca —

s primerno šolsko izobrazbo sprejme A. Sušnik, Zaloška cesta št. 21.

Ženitna ponudba.

Uradnik 23 let star bi se v svrhu ženitve rad seznanil s čedno, izobraženo mladenko z nekaj premoženjem. Pisma ako mogoče s sliko, ki se takoj vrne, naj se naslove pod „A B C 33“ na inseratni biro „Jutra“.

Velika doga

rujave barve, z imenom „Renof“, se je dne 20. t. m. zatekla. Odda naj se jo proti primerni nagradi na Sv. Petra cesti št. 29.

? I ?
I K O
? O ?

Najboljša ura
sedanjosti:
zlata, srebrna, tula,
nikelnasta in jeklena se dobi samo pri

? I ?
I K O
? O ?

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

!! Lastna tovarna ur v Švici. !!

? I ?
I K O
? O ?

Tovarniška var-
stvena znamka:
„IKO“.

? I ?
I K O
? O ?

Naprodaj sta dve jako lepi, novi

enonadstropni hiši

z lepim vrtom v Ljubljani. Plačilni po-
goji najugodnejši.

Kje, pove upravništvo „Jutra“.

Lepa prilika za peke!

Hiša v Lescah na Gorenjskem
s popolnoma opravljeno pekarijo

se prodaja takoj ali odda tako v najem

pod zelo ugodnimi pogoji.

Pekarija je brez konkurence. Hiša
je krita z opeko in ima vodovod.

— Podrobnosti pri lastniku I. Pret-
nerju, trgovcu na Bledu.

Svoji k svojim!

Pozor

kavarnarji, restavra- terji in hotelirji!

Za novo leto sem izdelal pri-
ročne mehke in elegantne etuije
s koledarčkom za leto 1911, ka-
kršne razdelijo ob novem letu
hotelirji in kavarnarji svojim
gostom.

Za obilna naročila se najvlud-
neje priporoča

Fr. Breskvar
knjigovez v Ljubljani.

Vzorec in cene vsakomur na razpolago.

Svoji k svojim!

A-KUNC
VELIKA
IZBERA
OBLEK

LJUBLJANA:
DVORNI TRG 3

Slovenci! Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Združeni čevljarji v Ljubljani

Wolfova ulica 14

priporočajo za pomladansko in poletno sezono svojo

bogato zalogo obuval

vseh vrst moških, ženskih in otroških, domačega in tujega izdelka. — Gumi za pete, vrvico, zaponke, čistila itd. vedno v največji izbiri.

Špecialisti za nepremočljive lovske in turistijske čevlje.
Izdeluje se tudi po meri v lastni delavnici, ter se sprejemajo tudi popravila.
Postrežba točna, cene solidne.

Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenovnike.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe.
Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

52-2

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

Otvoritev hotela.

Vljudno naznanjam, da sem na Dobravi pri Bledu na Gorenjskem, postaja državne železnice, otvoril prenovljen

hotel „Stol“.

Hotel s 16 sobami je popolnoma novo in moderno opremljen. V dobro urejenih restavracijskih prostorih postregel bodem cenj občinstvu z dobro jedjo in pijačo. Senčnati park in novo kegljišče sta na razpolago.

V bližini naravno lepi Vintgar. — Cene nizke postrežba dobra in točna.

Priporoča se v prijazno vpoštevanje z odličnim spoštovanjem

Alojzij Zajec.

Ivan Bernik, Ljubljana

mizarski mojster

Dunajska cesta šte. 16

se priporoča p. n. slavnemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižjih cenah.

Učenca

poštenih staršev sprejme takoj

Josip Errath,

- trgovec v Mokronogu. -

Poletni predmeti, damske konfekcije, oblačil za gospode in dečke
— ter slamnike in čepice —

70% ceneje

v „Angleškem skladišču oblek“

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Ustanovljena l. 1882. — Telefon št. 185

Poštna hranilnica na račun šte. 828.405

Ogrska poštna hranilnica šte. 19.864

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Dunajska cesta 18

v lastnem združnem domu

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121.11

upravnega premoženja

K 20.775.510.59

obrestuje hranilne vloge

po $4\frac{1}{2}\%$

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000.

Rezervni zaklad K 400.000.

Posojuje na zemljišča po $5\frac{1}{4}\%$ z $1\frac{1}{2}\%$ na amortizacijo ali pa po $5\frac{1}{4}\%$ brez amortizacije; na menice po 6% .

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov

Spedijsko podjetje **JOS. ŠKERLJ**, Ljubljana Bavarski dvor.

Ustanovljeno leta 1908.

Član dunajskih in berlinskih prevoznikov pohištva. — Sprejema vse v spedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po najnižjih tarifih. — Prevaža pohištvo v novih, patentovanih pohištvenih vozeh na vse kraje, tudi v inozemstvo. — Sprejema na zalogo razno blago, pohištvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj-Ljubljana in obratno zastopam v vseh večjih mestih. — Moj zastopnik na Dunaju je **Karl Lawl**, Dunaj I. Schulhof 6.

Prva kranjska

izvozna pivovarna in sladarna na Vrhniki

priporoča slav. občinstvu svoje najizbornejše izdelke.

Naročila sprejema tudi

„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

Delniška glavica:
K 5.000.000.

301-46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond:
K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.